FNV TIJDLIJN 1975 - 1984

1975

NVV en NKV samen verder.
In 1975 besluiten de vakcentrales NVV (Wim Kok) en NKV (Wim Spit 1924-2013) samen verder te gaan. In 1976 richten zij de Federatie Nederlandse Vakbeweging op. De afzonderlijke vakcentrales blijven nog tot 1 januari 1982 bestaan. Vanaf dan is er sprake van een volledige fusie.

Wim Kok, de eerste voorzitter van de FNV

De samenwerkende Bouwbond NVV en Bouw- en Houtbond NKV vormen in 1973 als eerste bonden een 'lichte federatie'.
Zij verhuizen naar hun nieuwe hoofdkantoor in Woerden. Op 1 januari 1976 wordt de lichte federatie omgezet in een 'zware federatie' en wordt de gezamenlijke naam Federatie Bouw- en Houtbonden.

1976

Invoering van de VUT op voorstel van de FNV (NKV).
Werknemers in het onderwijs en de bouw krijgen vanaf respectievelijk 1 december 1976 en 1 april 1977 voor één cao-periode de mogelijkheid om op 63- of 64 jarige leeftijd te stoppen met werken.

1977

De FNV gaat niet opzij!
In februari 1977 wordt er in veel bedrijfstakken gestaakt om de 'automatische prijscompensatie' te behouden. Bonden telden 6400 stakers. Na twee weken staken werd een principeakkoord gesloten.

FNV-bonden in verzet.
Acties tegen de sociaal-economische beleidsplannen van het kabinet-Van Agt. Dit kabinet wil een ombuigingsoperatie: beperking loonkostenontwikkeling, afknijpen sociale voorzieningen en ontkoppeling van de uitkeringen. Bestek '81.

Cao Welzijn.
De allereerste cao voor het welzijnswerk geldt voor meer dan 140.000 werknemers, in het rijk geschakeerde welzijnswerk. Zij zijn hiermee niet langer afhankelijk van 'rijksbijdragen' en onzekere gemeentesubsidies.

ABVA krijgt een 'Kommissie Vrouwenarbeid'.

1978

'Willen we naar de Dam?'
De FNV verzet zich tegen de plannen van het kabinet-Van Agt om in te grijpen in de cao's en het buiten werking stellen van de koppeling van de uitkeringen aan de lonen. Een bijeenkomst op de Dam staat gepland maar wordt afgeblazen vanwege verwacht misbruik van de FNV-demonstratie door de krakersbeweging. Bij een vervangende bijeenkomst in de RAI scanderen de aanwezigen dat ze naar de Dam willen. Herman Bode (1925-2007) roept vervolgens: **'Willen we naar de Dam.... dan gaan we naar de Dam.'**

1979

Voedingsbonden NVV en NKV fuseren tot Voedingsbond FNV.

Industriebonden NVV en NKV fuseren tot Industriebond FNV.

1980

De fusie.
Op 29 september 1981 heffen NVV en NKV zich op en vormen samen de grootste vakcentrale van Nederland, de FNV. De fusie is een feit.

Fusie Abva en Kabo tot Abvakabo.

In januari 1981 krijgt het personeel van Ford te horen dat de Ford-directie in de VS de fabriek in Nederland wil sluiten. 1300 werknemers knokken voor het behoud van hun bedrijf en bezetten de fabriek. De bezetting maakt duidelijk dat werknemers in buitenlandse vestigingen van multinationals geen invloed kunnen uitoefenen op het concernbeleid. Ook de landelijke politiek en de rechterlijke macht hebben daar niets over te zeggen. De behoefte aan internationale medezeggenschap wordt geboren.

1981

Vervoersbonden NVV en NKV fuseren tot Vervoersbond FNV.

NVV-bond Mercurius en Dienstenbond NKV fuseren tot Dienstenbond FNV.

Wet Ketenaansprakelijkheid.
Mede op sterk aandringen van de Bouw- en Houtbond FNV komt de Wet Ketenaansprakelijkheid tot stand. De wet beteugelt de malafide praktijken van de onderaannemers (koppelbazen) die vooral in de bouw veelvuldig voorkwamen.

Bouwbond NVV en Bouw- en Houtbond NKV fuseren tot Bouw- en Houtbond FNV.

Akkoord van Wassenaar.
Werkgevers en werknemers spreken in de Stichting van de Arbeid af de daarop volgende jaren de lonen te matigen in ruil voor arbeidstijdverkorting (ATV). Het Akkoord wordt door Wim Kok en Chris van Veen (VNO) in Wassenaar voorbereid. Het Akkoord van Wassenaar ligt aan de basis van het economisch herstel en de spectaculaire banengroei in de jaren '80 en '90 van de vorige eeuw. Men kan het beschouwen als het grote succes van het poldermodel. Fulltime werknemers maken er graag gebruik van om hun weekend te verlengen.

Internationale baggerstaking.

1982

1983

Ambtenaren in actie.
Het kabinet Lubbers stelde voor om in 1984 een eenzijdige korting van 3 procent op de inkomens van ambtenaren, trendvolgers en uitkeringsgerechtigden door te voeren. De laatste maanden van 1983 gingen ambtenaren en trendvolgers massaal in staking.

1984

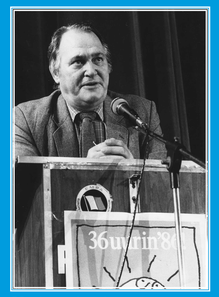

38-urige werkweek.
N.a.v. het Akkoord van Wassenaar krijgen 42.000 ambtenaren in Amsterdam en Rotterdam als een van de eersten een 38-urige werkweek.

FNV TIJDLIJN 1985 - 1994

1985

Karin Adelmund (1949-2005),
de voorzitter van de Vrouwenbond, wordt de eerste vrouwelijke vice-voorzitter van de FNV.

10.000 werknemers in de bouw leggen het werk neer vanwege een cao conflict. Ondanks de enorme werkloosheid was de actiebereidheid groot. Na drie weken staken wordt een akkoord bereikt.

Einde van de vakantiebon voor werknemers in de bouw.
Sinds 1929 worden vakantierechten opgebouwd in de vorm van vakantiebonnen die verzilverd kunnen worden tot vakantiegeld. De vakantiebon wordt afgeschaft en in het vervolg worden de vakantiegelden geautomatiseerd bijgehouden.

1986

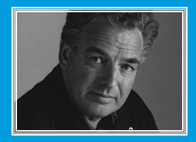

Wim Kok wordt opgevolgd door Hans Pont.

Abvakabo voert de campagne Nieuwe kansen '86, met de slogan 'Samen knokken voor een beter kabinet'.

Oprichting Bond voor Werknemers in de Sport, nu FNV Sport.

1987

Havenacties.
Door Vervoersbond FNV onder leiding van Paul Rosenmöller.

Bouw-Vakwerk.
FNV Bouw actie om werkloosheid in de Bouw terug te dringen.

Experiment arbeidsmarkt begonnen

BOUW AK WERK

EXPERIMENT ARBEIDSVOORZIENING

Op 19 maart werd op bijeenkomsten in Den Haag en Leeuwarden door de ministers Nijpels en De Graaf het startsein gegeven voor het experiment „Bouw vak Werk". Werkgevers en werknemers in de bedrijftak hebben samen plannen gemaakt om de langdurige werkloosheid in de bouw aan te pakken. Bij wijze van proef wordt daarmee een begin gemaakt in de provincies Friesland en Zuid-Holland. Eerst een verslag van de startbijeenkomst, vervolgens de visie op het experiment van ir. Kruse, directeur-generaal Arbeidsvoorziening.

1988

Voorzitterswissel.
Hans Pont wordt opgevolgd door Johan Stekelenburg (1941-2003).

Benoeming van de 1e vrouw in het bestuur van Industriebond FNV, Saskia van Hoek.

1989

Van defensief naar offensief.
150.000 mensen komen samen op het Museumplein. Manifestatie tegen het kabinet-Lubbers II. **'Het kan anders, beter'.**

Werknemers uit de zorgsector zijn woedend.
Zij voeren actie voor een looneis van 6 procent. Sinds het eind van de jaren '70 is de werkdruk in de sector gestegen en de salarissen niet.

1990

Het nieuwe hoofdkantoor van de FNV in Amsterdam wordt feestelijk geopend in aanwezigheid van H.M. Koningin Beatrix.

36-urige werkweek in de Bouw.
Na drie weken staking krijgt de Bouw een nieuwe cao waarmee de 36-urige werkweek wordt ingevoerd.

Het 1 miljoenste lid.
Op 22 september 1990 heeft de FNV precies één miljoen leden.

1991

'Handen af van de WAO'.
Het kabinet-Lubbers III wil de hoogte en de duur van de uitkeringen aanpakken. Op 5 oktober organiseren de FNV, CNV en MHP met 250.000 deelnemers, de grootste vakbondsdemonstratie uit de geschiedenis tot dan toe.

Schildersstaking.
Werknemers van ruim 400 schilders- en afwerkingsbedrijven staken vanwege een conflict over het afsluiten van hun cao.
De werkgevers geven toe aan de eisen.

1992

'Eindelijk een echte vakbond'.
Het 'overeenstemmingsvereiste' tussen overheid en bonden wordt wettelijk vastgelegd. De cao-onderhandelingen voor ambtenaren zijn gelijk aan die van andere werknemers. De loonruimte wordt niet langer door de regering bepaalt. Abvakabo-voorzitter Jaap van der Scheur: 'Nu worden we eindelijk een echte vakbond.'

1993

Nederland bekent kleur.
Op 21 maart wordt op de Dam en het Museumplein in Amsterdam een manifestatie tegen racisme gehouden.
De FNV is een van de leidende organisaties.

De cao voor alle ambtenaren wordt gesplitst in acht sector-cao's.
Abvakabo onderhandelt voortaan met sectorale werkgevers in plaats van met de minister van Binnenlandse Zaken.

1994

FNV TIJDLIJN 1995 - 2004

1995

Grootste door Bouw- en Houtbond FNV georganiseerde staking ooit.
Bouwvakkers en stukadoors staken tegen snijden in de VUT. Op 14 maart gaan de eerste werken plat. Pas op 18 april, na 24 stakingsdagen, wordt het werk in de bouw hervat. De werknemers in het stukadoorsbedrijf, die voor het eerst naar het stakingswapen grijpen, blijven nog drie dagen langer in actie.
Met een totaal van 642.400 verloren arbeidsdagen wordt de staking de grootste uit de geschiedenis van de bouw- en houtnijverheid.

1996

Flexakkoord
Vastgelegd in de Stichting van de Arbeid. Het wordt ook wel keukentafelakkoord genoemd omdat het akkoord aan de keukentafel van Lodewijk de Waal in Haarlem is gesloten. In het Flexakkoord maken de sociale partners afspraken over een uitruil waarbij zittend personeel te maken krijgt met meer flexibiliteit en minder zekerheid, en flexibel personeel krijgt te maken met minder flexibiliteit en meer zekerheid. Het advies van de Stichting van de Arbeid wordt grotendeels door het kabinet overgenomen en verwerkt in de Wet Flexibiliteit en Zekerheid.

Onder druk van Abvakabo wordt het ABP verzelfstandigd. Vertegenwoordigers van werknemers en werkgevers vormen het bestuur.

Voorzitterswissel.
Johan Stekelenburg wordt opgevolgd door Lodewijk de Waal.

1997

In 1997 komt er uit onverwachte hoek internationale erkenning voor het overleg tussen werkgevers en werknemers in de Stichting van de Arbeid. De Stichting mag de prestigieuze Carl Bertelsmannprijs in ontvangst nemen. De reden: de constructieve opstelling van de Nederlandse werkgevers en werknemers in het sociaal-economisch overleg met het gunstige effect op de prestaties van de Nederlandse economie. De combinatie van gematigde loonkostenontwikkeling, lastenverlichting en andere maatregelen werpt zijn vruchten af. Opeens staat de Nederlandse overlegeconomie in de schijnwerpers. Al snel vliegen termen als 'overlegmodel', 'poldereconomie' of gewoon 'de polder' over tafel. In het buitenland spreekt men van 'Dutch miracle' of 'le miracle hollandais'.
De prijs wordt uitgereikt aan de twee voorzitters van de Stichting: Hans Blankert (voorzitter VNO-NCW) en Lodewijk de Waal (voorzitter FNV).

7 maart Werknemers in de jeugdhulpverlening staken voor het eerst. Ze eisen onder meer een lagere werkdruk en betaling voor hun slaapdiensten.

1998

Fusie Industriebond FNV, Voedingsbond FNV, Vervoersbond FNV en Dienstenbond FNV tot FNV Bondgenoten.

Abvakabo voegt FNV toe aan haar naam.

Wereldmars tegen kinderarbeid.
De Wereldmars tegen Kinderarbeid (Global March against Child Labour) begint op 17 januari 1998 in Manilla met een voettocht van 80.000 kilometer, waaraan duizenden mensen deelnemen, Maar liefst 103 landen worden bezocht in vijf continenten. Meer dan zeven miljoen mensen betuigen hun solidariteit. Wereldleiders sluiten zich aan bij de oproep.
De mars eindigt op 1 juni 1998 in Genève, waar de ILO Conferentie wordt gehouden.
De ILO stelt tijdens die bijeenkomst Conventie 182 op, waarin de ergste vormen van kinderarbeid worden verboden.
In Nederland wordt de Wereldmars georganiseerd door FNV Mondiaal, Oxfam Novib en de Centra voor Ontwikkelingssamenwerking (COSsen).

De eerste cao voor banenpoolers en mensen die werken onder de Jeugdwerkgarantiewet wordt afgesloten.

De Abvakabo FNV kiest voor het afspiegelingsbeginsel: binnen alle besturen en andere organen moet het aantal vrouwen zoveel mogelijk overeenkomen met het aantal vrouwen in de betreffende achterban.

1999

Cao Apotheken.
De eerste cao met 10 dagen zorgverlof.

35.000 schilders, afwerkers en glaszetters staken voor een goede cao.

De Bouw- en Houtbond FNV, verandert haar naam in FNV Bouw.

Abvakabo FNV opent Bureau ledenservice, waar leden terecht kunnen met vragen en problemen.

Oprichting FNV-bond voor zelfstandigen in de bouw.

2000

COSATU
De FNV steunt de aan Nelson Mandela (1918-2013) gelieerde Zuid-Afrikaanse vakbond COSATU met geld. Een belangrijk breekijzer in de strijd tegen de apartheid is tot die tijd de vakbeweging geweest. Mandela bedankt later als eerste zwarte president de FNV persoonlijk voor de grote steun van de FNV.

2001

Bouwstaking.
Werknemers in de bouw staken zeven weken lang. De cao onderhandelingen zijn stukgelopen. De cao geldt voor 160.000 werknemers.

2002

Actie tegen sluiting Enka Ede.
Op 24 juni organiseert FNV Bondgenoten een actie tegen de voorgenomen sluiting van Enka Ede door moederbedrijf Acordis.
FNV Bondgenoten is er niet van overtuigd dat een totale sluiting van de fabriek nodig is.
De inzet van de actie is: volledig behoud van werkgelegenheid en een goed sociaal plan.

2003

Duizenden werknemers in de thuiszorg en in de verzorgings- en verpleeghuizen voeren actie voor een goede cao. In december 2003 krijgen 160.000 werknemers in de thuiszorg een salarisverhoging van 1,5 procent.

2004

Nederland verdient beter!
Het kabinet-Balkenende komt met maatregelen die diep ingrijpen op de VUT, het prepensioen, WW- en WAO-uitkeringen en bevoegdheden van ondernemingsraden.
Op het Museumplein vindt de grootste vakbondsdemonstratie ooit plaats (300.000 mensen).
De vakbeweging, je kunt er niet omheen.

FNV TIJDLIJN 2005 - 2014

2005

Voorzitterswissel.
Lodewijk de Waal wordt opgevolgd door Agnes Jongerius.

Zij is de eerste vrouwelijke voorzitter van de vakcentrale.

2006

Exit Flitsontslag.
De versoepeling van het ontslagrecht is van tafel. Het kabinet en de fractieleiders van de regeringspartijen PvdA, CDA en de ChristenUnie hebben besloten dat een commissie van deskundigen gaat onderzoeken hoe er meer mensen aan een baan geholpen kunnen worden. De vakbonden hebben op allerlei manieren laten zien wat er mankeerde aan de versoepeling van het ontslagrecht. De vakbeweging kreeg hierbij veel steun. Ruim 60 procent van de Nederlandse bevolking is tegen de plannen van minister Donner en maar liefst 80 procent van de PvdA-leden vond de versoepeling van het ontslagrecht zelfs een kabinetscrisis waard.

Veel medewerkers uit de thuiszorg dreigen hun baan te verliezen door de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Met de actie 'WMO, moet dat nou zo?' zetten werknemers druk op gemeenten om de aanbesteding van de huishoudelijke hulp op een sociale manier te doen.

Samen de crisis te lijf.
In november lanceert de FNV een tienpuntenplan om de crisis te lijf te gaan. Met als belangrijkste uitgangspunt dat de sterkste schouders de zwaarste lasten moeten dragen. Ook pleit de FNV voor goede begeleiding van werk naar werk via regionale mobiliteitscentra.

FNV Sport vraagt aandacht voor de actie door voetbalclub Fortuna Sittard te laten spelen met het FNV-logo op het shirt.

2007

Organising in het UMC Utrecht.
Schoonmakers in het ziekenhuis strijden succesvol tegen onder meer hun werkdruk. Analisten weten een fusie met laboratoria van andere ziekenhuizen te voorkomen.

FNV Sport.
In samenwerking met andere sociale partners in de sport brengt FNV Sport een arbocatalogus uit. Daarin worden risico's die zich op de werkvloer voordoen en daarbij passende oplossingen beschreven.

2008

FNV Sport neemt deel aan het Nationaal congres Sport en Europa, over de invloed van Europa op de Nederlandse sportsector.

FNV Bondgenoten lanceert de Werkwacht.
Een website waarop jongeren terecht kunnen met al hun vragen op het gebied van werk en inkomen. De Werkwacht heeft inmiddels 20.000 unieke bezoekers per maand.

2009

Pensioenakkoord.
Op 4 juni wordt het pensioenakkoord afgesloten tussen werkgevers en werknemers. Daarbij wordt afgesproken om de AOW-leeftijd te verhogen van 65 naar 66 jaar in 2020. Het ondertekenen van het pensioenakkoord leidt tot crisis in de FNV. Er wordt een besluit genomen tot koerswijziging binnen de FNV.

Nieuwe koers.
Abvakabo zet met een nieuw bestuur een nieuwe koers in. Meer inspraak voor leden, een meer activerende bond en streven naar één ongedeelde FNV. Abvakabo FNV is niet langer zaakwaarnemer, maar strijdt proactief tegen misstanden op de werkvloer, onder meer door leden te leren zelf op te komen voor hun belangen.

Rond Koninginnedag voeren reinigingsdiensten acties in drie grote steden.
Het leidt twee maanden later tot een cao voor gemeentewerknemers.

2010

Op het Malieveld in Den Haag demonstreren 25.000 werknemers om de kwaliteit van het werk in de publieke sector overeind te houden.

'Akkoord van Dalfsen'.
Jetta Klijnsma buigt zich over de verhoudingen binnen FNV tussen de bonden.

Draka kaderleden boeken succes met 'Gelijkloonvergelijker'.
Door actief optreden van kaderleden van FNV Bondgenoten met de 'Gelijkloonvergelijker' krijgen meer dan 200 flexwerkers bij Draka een loonsverhoging van 25 tot 40%. De kadergroep bereikt een akkoord met Draka, waardoor flexwerkers voortaan ook volgens de cao Metalektro worden betaald.

Eemshaven. Werknemers in de metaal komen op voor 600 Poolse collega's.
Werkgevers in de metaalsector weigeren buitenlandse werknemers de cao-lonen te betalen waar zij recht op hebben.

2011

'Laat kwetsbaar Nederland niet vallen'.
Meer dan 15.000 mensen protesteren in Den Haag tegen de ingrijpende gevolgen van de 'Wet werken naar vermogen' die het kabinet wil invoeren.

Stakingen in de schoonmaaksector.
'Schoon genoeg'.

Vernieuwing.
Op 23 juni vindt het vernieuwingscongres van de FNV plaats. De kwartiermakers (die in december waren aangesteld na het besluit tot vernieuwing) presenteren hun eindrapport, onder leiding van Jetta Klijnsma. De meeste bonden tekenen voor de nieuwe vakbeweging. Agnes Jongerius draagt haar voorzitterschap over aan Ton Heerts.

2012

Werknemers van thuiszorgorganisatie Sensire in actie.
Hun werkgever wil de thuiszorgmedewerkers ontslaan en via een andere organisatie aan het werk zetten als alfahulpen. Na maanden actie en lobby kunnen ze hun banen behouden. Naast Sensire wordt in diverse andere thuiszorgorganisaties al jarenlang met succes actie gevoerd door de organisers van Abvakabo FNV.

Koopkracht en echte banen.
Aan het einde van het jaar organiseert de FNV een grote manifestatie in Utrecht als aftrap van de campagne voor Koopkracht en echte banen.
De FNV wil dat regering en werkgevers meer doen voor meer koopkracht en echte banen.

'FNV In Beweging'.
Op 14 mei gaat de vernieuwing van de FNV officieel van start met een 2-daags congres 'FNV In Beweging'.

Ton Heerts opent het congres met een filmpje over de voorgaande 4 roerige jaren van de FNV en een speech over interne strijd en verdeeldheid, maar ook over bevlogenheid en meebewegen naar een nieuwe organisatie. De nieuwe FNV-voorzitter Ton Heerts en het FNV-Ledenparlement worden rechtstreeks gekozen.

Sociaal akkoord tussen vakbonden, werkgevers en kabinet over de sociale agenda. Er komt een eind aan doorgeschoten flexwerk. Het bezuinigingspakket voor 2014 wordt verzacht en verkleind.

Werknemers uit de sociale werkvoorziening protesteren op het Lange Voorhout in Den Haag. Ze eisen onder meer dat de sociale werkvoorziening blijft bestaan.

2013

'Tegen verdringing, vóór een fatsoenlijk loon!' Met dit motto voert FNV Bondgenoten actie in de transport en logistiek.

Pottenkijkers gezocht!
FNV Mondiaal vraagt met de actie 'Pottenkijkers gezocht!' op symbolische wijze mee te kijken met vakbonden in de fabrieken in Bangladesh, waar miljoenen mensen onze kleding maken onder slechte arbeidsomstandigheden. Vakbonden onderhandelen met kledingmerken en fabriekseigenaren over verbeteringen.

2014